

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu Nejhravější škola:

3.1. Zaměření školy:

ŠVP **Nejhravější škola** určený žákům základní školy speciální rozšiřuje vzdělávací nabídku školského zařízení MŠ, ZŠ a DD, Ivančice i pro děti s kombinovaným postižením (středně těžkým mentálním postižením ve spojení s autismem nebo sluchovým postižením, těžkým mentálním popřípadě jiným).

Program **Nejhravější škola** svým přístupem vychází z mateřské reflexní metody, kterou aktivně uplatňuje celé školské zařízení, a to především z principu vnímání a zachytávání projevů dětí a jejich následného zpracovávání spojeného s rozvojem smysluplné komunikace.

Název školního vzdělávacího programu pro ZŠS **Nejhravější škola** vyjadřuje návaznost na další ŠVP realizované v našem školském zařízení (Hravý svět, Hravá škola, Hravější škola, Hravé odpoledne, Hravý domov).

Hra je pro žáky naší základní školy speciální prostředkem i cílem edukačního působení.

Vycházíme z definice hry, že hra je činnost jednoho či více lidí, která nemusí mít konkrétní smysl, ale přitom má za cíl radost či relaxaci (<http://cs.wikipedia.org/wiki/Hra>) V našem případě hry slouží k socializaci a vzdělávání formou tříbení pozornosti, schopnosti pozorování a přemýšlení.

ŠVP **Nejhravější škola** rovněž navazuje na společné hravé celoškolní celoroční tematické projekty, které naše zařízení realizuje od roku 2003 (např. Cirkus, Kouzelníci, Indiáni, Cestovatelé, Pohádky). Cílem žáků ZŠS není splnit projektem zadané úkoly, ale prožívat nabízené činnosti, spolupodílet se na společných činnostech a akcích, zúčastnit se s ostatními žáky celé školy.

ŠVP Nejhravější škola Díl I. je připraven pro žáky se středně těžkým mentálním postižením a je rozpracován do deseti ročníků. Učivo je redukováno na osvojení základních vědomostí a dovedností v předmětech, na prakticky zaměřené činnosti a pracovní dovednosti. Předpokládá se frontální či skupinová výuka s individuálním přístupem a plné zapojení do celoškolního celoročního projektu. Individuální vzdělávací plány nebo Edukační plány se realizují dle doporučení příslušných center.

ŠVP Nejhravější škola Díl II. je připraven pro žáky s těžkým mentálním postižením anebo s kombinací středně těžkého mentálního postižení a autismu či sluchového postižení. Vlastním obsahem vzdělávání je nácvik sebeobsluhy, hygieny a stravování. Snahou je osvojení elementárních vědomostí, dovedností a návyků, které žákům umožní získání určité míry

soběstačnosti. Charakteristické je individualizované vyučování a pro každého žáky vypracovaný individuální vzdělávací plán. Nepředpokládá se plné zapojení do celoškolního celoročního projektu, ale jeho námětové využívání.

Žáci s hlubokým mentálním postižením, kterým bylo stanoveno plnění školní docházky jiným způsobem, jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu sestaveného v souladu s RVP pro ZŠS (tedy s ŠVP Nejhravější škola II.).

3.2. Cíle a výchovně vzdělávací strategie:

Díl I.:

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

- **Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci**

To znamená: Usnadnit verbální popřípadě neverbální dorozumívání s okolím využíváním všech dostupných systémů a forem komunikace – např. počítačů, systémů augmentativní a alternativní komunikace

My zabezpečujeme: Na základě speciálně pedagogické diagnostiky nabízíme každému žákovi vhodný a prakticky využitelný komunikační systém – přirozená gesta, znakový jazyk, obrázky (komunikační tabulky) ...

- **Pomáhat žákům, aby poznávali své schopnosti a možnosti a využívali je v osobním i pracovním životě**

To znamená: Umožnit žákům osvojení sebeobslužných činností a základních pracovních dovedností a návyků na takové úrovni, aby je byli schopni využít v občanském životě a při plnění požadavků podporovaného zaměstnání nebo chráněných dílen

My zabezpečujeme: Třídy a prostory, kde se žáci pohybují, máme vybavené takovým způsobem, aby se žáci mohli samostatně věnovat sebeobslužným a pracovním činnostem.

Během vyučování vytváříme příležitosti pro vykonávání sebeobskuzných a pracovních činností.

- **Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k učení**

To znamená: Vést žáky k ustálenému postupu osvojování dovedností a návyků, dbát na jeho dodržování formou průběžné pozitivní motivace

My zabezpečujeme: Vytváříme pro jednotlivé žáky vhodné strategie učení, zpracováváme je do názorného postupu a trváme na jejich dodržování.

Odměňujeme žáky za splněnou práci.

- **Podněcovat žáky k myšlení na podkladě názoru a k řešení problémů**

To znamená: Podporou názorného myšlení a úzkého sepětí s realitou vytvářet stereotypy chování pro uplatnění v konkrétních životních situacích

My zabezpečujeme: Prožíváme společně se žáky různé situace, komentujeme je rozhovorem, průběh zážitku zaznamenáváme obrazem (foto či video) a opakujeme.

Připravujeme a řešíme jednoduché praktické slovní úlohy vycházející z aktuálního života a žáky vedeme k řešení podle postupu.

- **Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých**

To znamená: Vést žáky ke schopnosti reálného pohledu na svou osobu i na osoby ve svém nejbližším okolí, porozumět chování a činnostem druhých, umožnit jim zažít uspokojení z výsledků společné práce

My zabezpečujeme: Vytváříme příležitosti pro společnou práci.

Společně pozorujeme a oceňujeme výsledky společné práce.

- **Připravovat žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva a naplňovali své povinnosti**

To znamená: Rozvíjet u žáků schopnost vyjádřit své požadavky a potřeby, podporovat rozvoj jejich samostatnosti

My zabezpečujeme: Vytváříme příležitosti pro samostatnou kreativní práci žáků.

Vytváříme pro žáky nabídky možných požadavků a potřeb a vybízíme žáky k jejich výběru.

Dbáme na plnění přiměřených povinností.

- **Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city, vhodné projevy v chování, jednání, prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě**

To znamená: Zajišťovat žákům dostatek příležitostí k získávání zkušeností v činnostech, které je uspokojují a přinášejí jim radost, umožnit jim podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách

My zabezpečujeme: Připravujeme zajímavé a podnětné celoroční celoškolské tematické projekty.

Umožňujeme žákům prožít přirozené životní situace – chodíme společně na vycházky, jezdíme na výlety, setkáváme se s jinými lidmi.

Pozorujeme a podporujeme vhodné zájmy a záliby jednotlivých žáků.

- **Učit žáky chránit vlastní zdraví i zdraví jiných**

To znamená: Vytvářet a upevňovat poznatky a dovednosti v péči o zdraví, v oblasti osobního bezpečí a možnosti sexuálního zneužívání, vést je k pozitivnímu myšlení, k osvojení režimu podporujícího zdraví

My zabezpečujeme: Pravidelně zařazujeme výchovu ke zdraví.

Prakticky užíváme režim podporující zdraví.

Vedeme žáky k opatrnosti při kontaktu s neznámými lidmi.

Vedeme žáky k používání aktivního NE!

- **Vést žáky k ohleduplnosti k jiným lidem a učit je žít společně s ostatními lidmi**

To znamená: Poskytovat dostatek příležitostí k získání zkušeností s jinými lidmi a vést je k poznání a toleranci k odlišnostem různých skupin ve společnosti

My zabezpečujeme: Neodmítáme ve škole setkávání s „cizími“ lidmi.

Vedeme žáky ke společenskému chování.

Společně s žáky se zúčastňujeme akcí mimo školu.

STANOVENÍ ŠKOLNÍCH VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍCH STRATEGIÍ PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ (DÍL I.)

Důraz klademe na kompetence komunikativní, sociální a personální, pracovní.

Na konci základního vzdělávání žák dosahuje úrovně klíčových kompetencí podle svých individuálních schopností.

KOMPETENCE K UČENÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání
- používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky
- dodržuje návykové stereotypy učení, snaží o koncentraci na učení
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, má zájem o získávání nových poznatků
- používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- ovládá elementární způsoby práce s počítačem
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích

NAŠE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

1. *Společně se žáky prožíváme praktické motivační situace vycházející z běžného života (motivace rozhovorů)*
2. *Na základě prožitku společně se žáky vytváříme myšlenkové mapy – slovní i obrázkové*
3. *Účelně střídáme vyučovací metody (včetně práce s počítačem)*
4. *Vytváříme příležitosti pro praktické použití dovednosti čtení, psaní a počítání*
5. *Společně pracujeme s motivujícími výukovými materiály (učebnicemi, pomůckami a jinými)*
6. *K pochvale využíváme každou vhodnou příležitost*

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Na konci základního vzdělávání žák:

- překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem
- řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- vnímá problémové situace a řeší je s pomocí naučených stereotypů i získaných zkušeností
- nenechá se při řešení problému odradit nezdarem
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

NAŠE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

1. *Při vyučování využíváme reálné praktické problematické situace*

2. *Nabízíme řešení těchto situací a vyžadujeme nápodobu*
3. *Oceňujeme každou snahu o zvládnutí těchto situací*
4. *Vedeme žáky k požádání o pomoc – pokud to není nezbytně nutné – sami nepomáháme*

KOMPETENCE KOMUNIKAČNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností
- vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem
- chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály
- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- vyjadřuje své názory a postoje, vhodnou formou obhájí svůj názor
- využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

NAŠE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

1. *Pro rozvoj komunikace užíváme prvky mateřské reflexní metody (MOTIVAČNÍ ČINNOSTNÍ ROZHOVOR, ZÁPIS ROHOVORU A PRÁCE S NÍM)*
2. *Komunikujeme s žáky přiměřeně jejich schopnostem*
3. *Při komunikaci dbáme na zpětnou vazbu*
4. *Vedeme žáky k psaní deníků a s deníky systematicky pracujeme*
5. *Pro čtení využíváme jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály*
6. *Nacvičujeme komunikaci e-mailem a SMS*

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- má základní představu o vztazích mezi lidmi
- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách
- uplatňuje základní návyky společenského chování
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi
- rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky
- uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
- prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí

NAŠE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

1. *K žákům se chováme přátelsky a nabízíme pozitivní vzory chování*
2. *Zařazujeme společné činnosti (akce, výlety, projekty)*
3. *Vytváříme příležitosti pro společné plnění úkolů*
4. *Společně se žáky vytváříme a důsledně dodržujeme vlastní pravidla chování při různých činnostech*
5. *Stanovujeme mantinely pro chování a důsledně je dodržujeme*

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Na konci základního vzdělávání žák:

- využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti
- má povědomí o základních právech a povinnostech občanů
- dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití
- chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
- dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů

kompetentních osob

NAŠE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- 1. Systematicky nacvičujeme vybrané sociální situace*
- 2. Vždy používáme jednoduché a jednoznačné pokyny a dle individuálních možností žáků vyžadujeme jejich plnění*
- 3. Zúčastňujeme se nácviku krizových situací – evakuace, první pomoc*

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu podle svých možností
- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech
- pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly
- soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění
- respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
- přijímá posouzení výsledků své práce
- dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech

podle naučených stereotypů

NAŠE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- 1. Vedeme žáky k osvojování a dodržování hygienických návyků a k sebeobsluze*
- 2. Dbáme na pořádek na pracovním místě, na přípravu a na úklid pomůcek*
- 3. Zadáváme smysluplné pracovní úkoly (individuální i skupinové)*
- 4. Dbáme na dokončení a zhodnocení zadaných úkolů*
- 5. Dodržujeme zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů*
- 6. Připravujeme a nabízíme žákům vhodné pracovní činnosti individuální i kolektivní*

Díl II.:

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

Ve vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem v naší základní škole speciální usilujeme v souladu s RVP pro ZŠS o naplnění těchto cílů:

Vést žáky k osvojení základních hygienických návyků a činností týkajících se sebeobsluhy

My zabezpečujeme: Všímáme si dosažené úrovně hygienických návyků a sebeobsluhy a cíleně pracujeme na jejich úplném osvojení.

Rozvíjet pohyblivost žáků a snažit se o dosažení co nejvyšší možné míry jejich samostatnosti a orientace ve vztazích k okolí

My zabezpečujeme: Pravidelně zařazujeme pohybové hry, vedeme žáky k samostatnosti a seznamujeme je s okolím.

Vést žáky k rozvíjení komunikačních dovedností využíváním systémů alternativní a augmentativní komunikace

My zabezpečujeme: Provádíme diagnostiku komunikačních schopností každého žáka, volíme účelný systém alternativní a augmentativní komunikace a aktivně jej používáme.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony

My zabezpečujeme: Připravujeme a vykonáváme společné činnosti, na jejichž výsledku se každý podílí.

Vést žáky k vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům a k začlenění do kolektivu

My zabezpečujeme: Společným prožíváním navozujeme a podporujeme vzájemné pozitivní vztahy. Dle možností se zúčastňujeme celoškolských akcí.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné osobnosti

My zabezpečujeme: Jednáme s žáky důstojně, s respektem k jejich osobnosti, nabízíme jim možnosti a vybízíme je k výběru. Vedeme je k samostatnosti při sebeobsluze.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city

My zabezpečujeme: S žáky jednáme laskavě, ale důsledně. Navozujeme pozitivní city, všímáme si jich a posilujeme je.

Rozvíjet žákovu pozornost, vnímavost a poznání

My zabezpečujeme: Připravujeme hravé činnosti s cílem rozvoje pozornosti, vnímání a poznání a vedeme žáky k jejich vykonávání.

STANOVENÍ ŠKOLNÍCH VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍCH STRATEGIÍ PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ (DÍL II.)

Vzhledem k závažnému poškození kognitivních funkcí u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je kladen důraz především na klíčové kompetence komunikativní, sociální a personální, pracovní.

Elementárních klíčových kompetencí mohou žáci dosahovat pouze za přispění a dopomoci druhé osoby.

KOMPETENCE K UČENÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat
- pozná a rozlišuje základní piktogramy
- pozná tiskací písmena
- napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti
- používá učební pomůcky

NAŠE DOMLUVENÉ STRATEGIE – JAK NA TO PŮJDEME:

- 1. Jednoduché pojmy, znaky a symboly, zvolené přiměřeně schopnostem žáků, předkládáme v tematických celcích a jejich užívání motivujeme prožitkem*
- 2. Pro orientaci v prostoru i čase používáme vizuální znaky a symboly*
- 3. Hravou formou seznamujeme s tiskacími písmeny*
- 4. Pravidelně zařazujeme jednoduché pohybové hry a činnosti a žáky vedeme k nápodobě*
- 5. Vytváříme vhodné stereotypy a využíváme je*
- 6. Nabízíme vhodné učební pomůcky*

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Na konci základního vzdělávání žák:

- řeší známé situace na základě nápodoby či opakování
- chápe a plní jednoduché příkazy
- orientuje se v okolním prostředí
- orientuje se v časovém režimu dne
- překonává pocity strachu

NAŠE DOMLUVENÉ STRATEGIE – JAK NA TO PŮJDEME:

- 1. Sdílíme pozornost žáka*
- 2. Vedeme žáka k cílenému napodobování*

3. *Pozorujeme, zachycujeme a vybíráme vhodné situace k řešení a zařazujeme je opakovaně*
4. *Dáváme jednoduché a srozumitelné pokyny a vyžadujeme jejich plnění*
5. *Pravidelně cvičíme orientaci v okolním prostředí*
6. *Pracujeme podle jednoduchého časového režimu dne a žáky s ním seznamujeme*
7. *Jsme oporou v neznámých a nepříjemných situacích*

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo nonverbálními formami komunikace
- reaguje na své jméno
- reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas
- vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky
- dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem

NAŠE DOMLUVENÉ STRATEGIE – JAK NA TO PŮJDEME:

1. *Navazujeme a procvičujeme oční kontakt*
2. *Znamé osoby máme na fotografiích a nacvičujeme jejich poznávání a účelnou komunikaci s nimi*
3. *Nacvičujeme hravým způsobem reakci na jméno, žáka při každé příležitosti oslovujeme jménem **ve stálém tvaru***
4. *Vyžadujeme reakci na pokyn, podněcujeme vyjádření souhlasu či nesouhlasu*
5. *Všímáme si potřeb, pocitů a nálad a pojmenováváme je verbálně i neverbálně (obrázky, znaky, smajlíci)*
6. *Vzájemně se zdravíme a vedeme ke zdravení známých osob*

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla
- zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí
- rozlišuje osoby různého pohlaví (chlapec — dívka, muž — žena)
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím
- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky
- chová se zdrženlivě k neznámým osobám

Naše domluvené strategie – jak na to půjdeme:

1. *Hravým způsobem vedeme k sebeuvědomění vlastní osoby prostřednictvím svého těla (využíváme psychomotorické hry)*
2. *Členy vlastní rodiny (tety z dětského domova) a tety ze školy máme na obrázkových kartách a pravidelně zařazujeme funkční nácvik jejich poznávání*
3. *Odlišujeme prostory vyhrazené osobám různého pohlaví, všímáme si rozdílů v oblečení, ve tvarech těla u osob různého pohlaví*
4. *Nápodobou a vzorem žáky učíme navázat kontakt (oslovení, pozdravení, sdělení potřeby aj.) a zvolit přiměřené komunikační prostředky*
5. *Zařazujeme společné činnosti, dbáme, aby se každý na společném úkolu podílel*
6. *Odlišujeme známé (z rodiny, ze školy) a neznámé (všichni ostatní) lidi a dáváme najevo nespokojenost při nezdrženlivém chování k neznámým lidem*

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny
- poznává a používá předměty denní potřeby
- rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje
- využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály
- podílí se na jednoduchých praktických činnostech

Naše domluvené strategie – jak na to půjdeme:

- 1. Vytváříme příležitosti pro přirozený nácvik sebeobsluhy a osobní hygieny*
- 2. Průběžně se učíme poznávat předměty denní potřeby, rozpoznávat k čemu slouží, pojmenovávat, vyhledávat, zařazovat do funkčních skupin*
- 3. Připravujeme úkoly vedoucí k uchopování předmětů, účelné manipulaci s nimi a rozlišování podle velikosti a tvarů*
- 4. Pracujeme s různými materiály a využíváme jednoduché pracovní techniky (v případě potřeby připravujeme jednoduchá procesuální schémata)*
- 5. Společně se věnujeme jednoduchým pracovním činnostem*

3. 3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

S kombinací postižení:

Školní vzdělávací program **Nejhravější škola** chce postupně zavést účinné a funkční systémy v přístupu k odlišným námi vzdělávaným skupinám žáků s kombinovaným postižením - dětem s autismem a bez autismu, dětem se sluchovým postižením a bez něj a s mentálním postižením středně těžkým a těžkým.

	autismus	sluchové postižení
autismus		x
středně těžké mentální postižení	x	x
těžké mentální postižení	x	x
sluchové postižení	x	

Pro výuku žáků s autismem se maximálně používá vizualizace a strukturované učení.

Pro výuku žáků s kombinací středně těžkého a těžkého mentálního a sluchového postižení se vytváří systém využívající prvky vizualizace, strukturovaného učení i metody rozhovoru.

Žáci s kombinací středně těžkého a těžkého mentálního a sluchového postižení jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů sestavených podle výstupů osnov školního vzdělávacího programu Nejhravější škola díl II.

Cílem výuky v základní škole speciální je pohoda při vyučování zaručená individuálním přístupem a plněním přiměřených smysluplných úkolů. Nezbytný je dostatečný počet pedagogických pracovníků (dva speciální pedagogové a asistent spolupracující v jedné výukové skupině, popřípadě jeden pedagog a jeden asistent pedagoga).

Ze sociálně znevýhodněného prostředí

Žáky sociálně znevýhodněné tvoří především skupina dětí z našeho dětského domova. Do tříd i základní školy speciální jsou zařazováni většinou jednotlivě. Snahou dětského domova je vytvářet pro tyto děti takové zázemí, které se co nejvíce podobá skutečnému domovu.

V případě nadstandardních materiálních potřeb vychází těmto dětem vstříc Občanské sdružení pro podporu a pomoc dětem se zdravotním postižením.

Vyučující ve třídách, kde jsou děti z domova, musejí zvláště citlivě zpracovávat veškerou rodinnou a osobní tematiku.

Školní psychologka v každoročně vyhodnocované sociometrii všech dětských kolektivů bedlivě sleduje postavení těchto dětí a upozorňuje na možné problémy.

Výchovná poradkyně ve spolupráci s vedoucí vychovatelkou dětského domova zajišťuje koordinaci péče mezi školou a dětským domovem.

3.4. Začlenění průřezových témat (platí pouze pro díl I.)

ŠVP Nejhravější škola zařazuje 3 vybraná průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

3.4.1. Začlenění průřezových témat formou zařazení do předmětu

Průřezové téma	Tematický okruh	Ročník	Vyučovací předmět	Forma realizace
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopnosti poznávání	1.- 3. 7.- 8. 1. – 3. 9. 10.	JČ PČ PRVOUKA PŘÍRODOVĚDA PŘÍRODOVĚDA	Zařazení do předmětu
	Sebepoznání a sebepojetí	4.- 6. 1.- 10. 1. – 3. 9.	JČ – řečová výchova HVV PRVOUKA PŘÍRODOVĚDA	Zařazení do předmětu
	Seberegulace a sebeorganizace	1. – 10. 7.-10. 1.- 10. 5.- 10. 4.-6. 7.- 8. 8.	TZV JČ – psaní HVV Počítač PČ PČ VLASTIVĚDA	Zařazení do předmětu
	Psychohygiena	4.- 6. 7.- 10. 1.- 10. 10.	JČ- čtení JČ- čtení HVV VLASTIVĚDA	Zařazení do předmětu

	Poznávací schopnosti	1.- 10. 7. 8.	HVV PŘÍRODOVĚDA PŘÍRODOVĚDA	Zařazení do předmětu
	Mezilidské vztahy	1.- 3. 4. – 6. 7. 8. 10.	PRVOUKA PRVOUKA VLASTIVĚDA VLASTIVĚDA VLASTIVĚDA	Zařazení do předmětu
	Komunikace	1.- 3. 1. - 10. 4.- 6. 7.- 10. 1.- 10. 7.	JČ – řečová výchova TZV JČ – řečová výchova JČ – řečová výchova HVV VLASTIVĚDA	Zařazení do předmětu
	Spolupráce a soutěživost	1. – 10. 1.- 10. 4. – 6. 1. – 3.	TZV HVV PČ TZV	Zařazení do předmětu
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	4. – 6. 10. 7.	PRVOUKA PŘÍRODOVĚDA VLASTIVĚDA	Zařazení do předmětu
	Hodnoty, postoje,	9.	VLASTIVĚDA	Zařazení do předmětu

	praktická etika			
Environmentální výchova	Lidské aktivity a podmínky životního prostředí	1. – 3. 5. – 6. 10,	PRVOUKA PRVOUKA PŘÍRODOVĚDA	Zařazení do předmětu
	Ekosystémy	1. – 3. 7. 8.	PRVOUKA PŘÍRODOVĚDA PŘÍRODOVĚDA	Zařazení do předmětu
	Vztah člověka k prostředí	1. – 3. 1.- 3. 6. - 6. 8. 10.	PRVOUKA TZV PRVOUKA PŘÍRODOVĚDA PŘÍRODOVĚDA	Zařazení do předmětu
	Základní podmínky života	1.- 3. 4. – 6. 7.- 8. 7. 8. 9.	PČ PČ PČ PŘÍRODOVĚDA PŘÍRODOVĚDA PŘÍRODOVĚDA	Zařazení do předmětu
Mediální výchova	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	4.- 6. 4. – 6. 9.	PČ PRVOUKA PŘÍRODOVĚDA	Zařazení do předmětu
	Vnímání mediálních sdělení	7.-10. 7.-10.	JČ – řečová výchova Počítač	Zařazení do předmětu
	Fungování a vliv médií ve společnosti	4.-6.	JČ – řečová výchova	Zařazení do předmětu

3.4.2. Začlenění průřezových témat formou projektu nebo akce

Průřezová témata a jejich zařazení jako projekty

Název projektu	Charakteristika projektu zařazení PT	Přínos pro výchovnou a vzdělávací činnost školy	Učivo	Výstupy
<p>Aktuální celoškolský celoroční tematický projekt</p>	<p>Námětová základna se stanovenými společnými akcemi a konkrétními výstupy prolínajícími veškerými činnostmi celého školského zařízení</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p><u>Environmentální výchova</u></p> <p>celoročně</p> <p>celá škola</p>	<p>podporuje základní dovednosti dobré komunikace a spolupráce</p> <p>působí jako primární prevence rizikového chování</p> <p>vytváří námětový základ pro hravé pojetí vyučování</p> <p>vytváří podmínky pro dlouhodobou cílenou práci žáků</p> <p>poskytuje zajímavé náměty na činnosti, které pomáhají utvářet pozitivní vztah k životnímu prostředí</p>	<p>Poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem</p> <p>Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc</p> <p>Vztah člověka k prostředí – příroda a škola</p>	<p>znalosti o tématu projektu</p> <p>vlastnoruční výrobky s tematikou projektu</p> <p>výlety, exkurze s tématem projektu</p> <p>celoškolské motivované projektové dny</p> <p>scénka, písnička s tématem projektu předvedená na Zahradní slavnosti</p>

Název projektu	Charakteristika projektu zařazení PT	Přínos pro výchovnou a vzdělávací činnost školy	Učivo	Výstupy
Školní těšení	<p>Týden různorodého projektového vyučování doplněného výlety</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p>týdenní projekt</p> <p>první školní týden</p> <p>celá škola</p>	<p>navozuje příjemnou atmosféru a téma celoročního projektu</p> <p>vyvolává očekávání a plánování dalších činností</p> <p>přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni</p> <p>pomáhá utvářet pozitivní vztah k sobě samému i druhým</p> <p>vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci a k pochopení významu pravidel</p>	<p>Osobnostní rozvoj: já jako zdroj informací, druzí jako zdroj informací, moje vztahy k druhým lidem, dovednosti pro pozitivní naladění mysli, cvičení pro rozvoj kreativity</p> <p>Sociální rozvoj: vzájemné poznávání, péče o dobré vztahy, empatie, respektování, podpora a pomoc, dovednosti pro sdělování verbální i nonverbální, asertivní komunikace, pozdrav, představování, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci.</p> <p>Morální rozvoj: dovednosti pro řešení problémů</p>	<p>prezentace vlastní osoby</p> <p>nastavení pravidel chování ve skupině</p> <p>nastavení pravidel chování k dospělým</p> <p>nastavení pravidel bezpečného chování</p>

<i>Název projektu</i>	<i>Charakteristika projektu zařazení PT</i>	<i>Přínos pro výchovnou a vzdělávací činnost školy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Výstupy</i>
<p>Vánoční těšení</p>	<p>Týden před Vánocemi vyplněný výlety, celoškolními akcemi, dílnami, završený společnou večeří a živým Betlémem</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p>týden před Vánocemi</p> <p>PROJEKT</p> <p>1 týden</p> <p>celá škola</p>	<p>strávit čas předvánoční smysluplně</p> <p>přípravou školních Vánoc vede k vědomí, že nejsme na světě sami a že umíme rozdávat radost i druhým</p>	<p>Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, respektování</p>	<p>Školní živý Betlém,</p> <p>vánoční dílny,</p> <p>výzdoba školy</p>

Název projektu	Charakteristika projektu zařazení PT	Přínos pro výchovnou a vzdělávací činnost školy	Učivo	Výstupy
Prázdninové těšení	<p>poslední týden ve škole</p> <p>PROJEKT</p> <p>1 týden</p> <p>celá škola</p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p>	<p>vytváří podmínky pro důkladnou přípravu na prázdniny, především pro praktické poučení o bezpečnosti o prázdninách</p> <p>je příležitostí pro prezentaci vlastních výsledků a pokroků prostřednictvím závěrečného připraveného pódiového vystoupení</p> <p>vytváří příležitost pro sebehodnocení</p> <p>je vítanou příležitostí pro praktické použití znalostí a dovedností získaných v mediální výchově.</p>	<p>Spolupráce a soutěživost</p> <p>rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor), rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se).</p> <p>Komunikace – při prezentaci dětských děl, organizaci tomboly na Zahradní slavnosti se rozvíjejí praktické dovednosti pro sdělování i přijímání komunikace</p> <p>Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy</p>	<p>výlety za poznáním okolní přírody</p> <p>zápisy do deníků</p> <p>příprava a realizace vystoupení</p> <p>program vystoupení</p> <p>plakáty na slavnost</p> <p>prezentace vlastní práce na slavnosti</p>
Školní žákovský	Příprava, tvorba a podíl na	posiluje sounáležitost se	Vnímání mediálních sdělení – rozdíl	tvorba a vydání

<i>Název projektu</i>	<i>Charakteristika projektu zařazení PT</i>	<i>Přínos pro výchovnou a vzdělávací činnost školy</i>	<i>Učivo</i>	<i>Výstupy</i>
<p>časopis</p> <p>Slucháček</p>	<p>tvorbě vlastního časopisu</p> <p><u>Mediální výchova</u></p> <p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p> <p>PROJEKT</p> <p>celoročně</p> <p>celá škola</p>	<p>školou</p> <p>podporuje kreativitu všech žáků školy</p> <p>podporuje pracovní návyky</p> <p>společnou práci podporuje ducha spolupráce a uznání</p>	<p>mezi Slucháčkem a jinými časopisy</p> <p>Sociální rozvoj – Spolupráce – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci</p>	<p>Slucháčku 4 krát ročně</p>

Průřezová témata a jejich zařazení jako akce

Název	Charakteristika akce zařazení PT	Přínos pro výchovnou a vzdělávací činnost školy	Učivo	Výstupy
Otevírání a zavírání zahrady	Úklid zahrady ve skupinách – činnosti si žáci vybírají podle svých fyzických možností a podle zájmů Environmentální výchova Osobnostní a sociální výchova AKCE - dopolední 2 krát ročně celá škola	pěstuje vztah k prostředí, ve kterém se pohybujeme podporuje rozvoj pracovních dovedností a pěstuje pracovní návyky	Vztah člověka k prostředí – řešení aktuálního ekologického problému Vztah člověka k prostředí – příroda a škola Spolupráce a soutěživost rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci	uklizená a zvelebená školní zahrada připravená pro zájmovou činnost dětí
Krizový den	Vyhlášení poplachu spojené s praktickým nácvikem jiných krizových činností v náhodných smíšených skupinách na 4 -6 stanovištích <u>Osobnostní a sociální výchova</u>	rozvíjí dovednosti pro spolupráci přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování	Psychohygienu – dovednost zvládat stresové události, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování	praktický nácvik evakuace a PPP Poznámka: spolupráce s technikem

Název	Charakteristika akce zařazení PT	Přínos pro výchovnou a vzdělávací činnost školy	Učivo	Výstupy
	AKCE 1 krát ročně celá škola	prověřuje osvojování praktických krizových činností		BOZP
Den Evropy – multikulturní den	Projektové vyučování ve smíšených skupinách – zábavnou formou Projektové vyučování Využití různé motivace podle aktuálního projektu 1krát ročně dopoledne <u>Osobnostní a sociální výchova</u> celá škola	zábavnou formou předává znalosti o Evropě hravou formou rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních či etnických a náboženských skupin	Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy – péče o dobré vta- hy, chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc, vztahy a naše celoškolská skupina Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost (státy v EU)	školský zábavně naučný festival – v souvislosti s celoročním projektem / např. hra na cestovní kanceláře s nabídkou evropských destinací nebo na evropský festival/ výtvarné práce na téma – Evropa výstava pohlednic, fotografií a suvenýrů z vlastních cest po Evropě
Sběr papíru a PET lahví	Průběžný propagovaný sběr <u>Environmentální výchova</u>	vytváří návyky správného hospodaření s odpady	Vztah člověka k prostředí – náš životní styl a hospodaření s odpady	sběr a třídění PET lahví a papíru – odpadů , které samy produkujeme ve škole

Název	Charakteristika akce zařazení PT	Přínos pro výchovnou a vzdělávací činnost školy	Učivo	Výstupy
	AKCE – průběžná celá škola	a otevírá problematiku tvorby odpadu, ekologického obalového materiálu, nezníčitelnosti plastů v přírodě podporuje osvojování pracovních návyků	Lidské aktivity a problémy životního prostředí – naše odpady a hospodaření s nimi	peníze za prodej papíru a rozhodování o nákupu vybavení do herny Poznámka. Od roku 2008 problém s výkupem či jen odvozem papíru
Chov vlastního zvířátka zajišťují třídy, skupiny dětí, které mají ke zvířátku vztah!!!	Opravdový chov zvířete <u>Osobnostní a sociální výchova</u> celoročně	spolupodílí se na utváření pocitů zodpovědnosti a vede žáky k pravidelné péči, vytváří příležitosti pro relaxaci, pro samostatné pozorování i objevování.	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – problémy spojené s chovem Hodnoty, postoje, praktická etika – pomáhající chování	Chováme rybičky
Setkání s paní psycholožkou AKCE	Celoskupinové (třídní) „hry“ pod vedením paní psycholožky namotivované aktuálním celoročním projektem	vede děti k relaxaci, ovládnutí vlastní mysli a předcházení stresů vytváří příležitosti pro	Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, uvolnění – relaxace	Sociometrická šetření

Název	Charakteristika akce zařazení PT	Přínos pro výchovnou a vzdělávací činnost školy	Učivo	Výstupy
<p>1 krát ročně</p> <p>skupina dětí</p> <p>zajišťují třídní učitelé blízkých ročníků</p>	<p><u>Osobnostní a sociální výchova</u></p>	<p>posilování pozitivních vazeb mezi dětmi</p>	<p>Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy</p>	